

KÖNYVVEZETÉS ÉS BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS

Könyvviteli ismeretek, Pénzügyi számvitel
a mérlegképes könyvelői képzés
számvitel követelménymodulokhoz

Budapest, 2022

Szerzők:
Dr. Siklósi Ágnes
Dr. Sisa Krisztina Andrea
Dr. Veress Attila

Tizenharmadik, átdolgozott kiadás

ISBN 978-963-638-656-6

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Budapest, XIII. Mór u. 2-4.
Felelős kiadó: Sarkadi-Nagy András, a SALDO Zrt. vezérigazgatója

---

©A SALDO Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
*E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való tárolása (papír; elektronikus stb.)
a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül TILOS!*

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ	11
1. BEVEZETÉS A SZÁMVITEL RENDSZERÉBE	13
1.1 A hazai és a nemzetközi számviteli szabályozás elvi kérdései	13
1.2 A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze	14
1.2.1 Beszámolási kötelezettség	15
1.2.2 Cégalapítás	21
1.3 A mérleg általános bemutatása	22
1.3.1 A mérlegről általánosságban	22
1.3.2 A mérlegfőcsoportok bemutatása	24
1.3.3 A mérleg általános jellemzői összefoglalóan	27
1.3.4 A mérlegcsoportok bemutatása	27
1.4 Gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra	33
1.5 Alapvető összefüggés a mérleg és az eredménykimutatás között	45
1.6 A könyvvezetési kötelezettség, a kettős könyvvitel	45
1.6.1 A könyvvezetés módszerei	45
1.6.2 Kettős könyvvitel	45
1.6.2.1 A főkönyvi számla	45
1.6.2.2 Számlasoros elszámolás	49
1.6.2.3 Idősoros elszámolás	50
1.6.2.4 Összesítő kimutatások, a főkönyvi kivonat	50
1.6.2.5 Számlakeret	51
1.6.3 Bizonylati elv, bizonylati fegyelem	52
1.6.4 Gazdasági események elszámolása a kettős könyvvitel rendszerében az esettanulmányok alapján, főkönyvi kivonat elkészítése, eredménykimutatás és mérleg összeállítása	53
1.6.5 Az általános forgalmi adó könyvviteli elszámolása	61
1.7 Az értékelésről általában	63
1.7.1 Az eszközök értékelése általánosságban	64
1.7.2 Bevezetés az értékelésbe	66
1.7.2.1 Eszközök bekerülési értékének meghatározása	66
1.7.2.2 Értékcsökkenés (terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés)	69
1.7.2.3 Készletértékelési eljárások	76
1.7.2.4 Bevezetés a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelésébe	77
1.8 Bevétel, ráfordítás, költség, kiadás alapfogalmai, az eredmény „mérése”	85
1.9 Az eredménykimutatás általános bemutatása	86
1.9.1 Az eredménykimutatásról általánosságban	86
1.9.2 Az eredménykimutatás formái	87
1.9.3 Az eredménykimutatás felépítése, tagolása	88
1.9.4 Az egyes eredménysorok tartalma	90

1.10	Kiegészítő melléklet.....	103
1.10.1	A kiegészítő melléklet összeállításának célja	103
1.10.2	Általános követelmények a kiegészítő melléklettel szemben.....	103
1.10.3	Az éves beszámoló kiegészítő mellékletre vonatkozó tételes tartalmi előírások.....	105
1.10.3.1	Vállalkozáshoz kapcsolódó általános információk a kiegészítő mellékletben.....	105
1.10.3.2	Mérleghez kapcsolódó kiegészítések a kiegészítő mellékletben.....	106
1.10.3.3	Eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések a kiegészítő mellékletben.....	109
1.10.3.4	Egyéb információk a kiegészítő mellékletben.....	110
1.10.4	Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletre vonatkozó tartalmi előírásokkal kapcsolatos egyszerűsítések.....	110
1.11	Üzleti jelentés.....	112
1.12	Számviteli szolgáltatás	115
1.13	Könyvvizsgálat	115
1.14	Nyilvánosságra hozatal és közzététel	117
1.15	A leltár és a leltározási kötelezettség.....	118
1.16	Számviteli alapelvek.....	119
1.17	Számviteli politika.....	124
1.18	Bevezetés az időbeli elhatárolásokba.....	132
1.18.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, időbeli elhatárolások csoportosítása	132
1.18.2	Az időbeli elhatárolások fajtái és a „klasszikus” időbeli elhatárolások könyvviteli elszámolása.....	134
1.18.2.1	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	134
1.18.2.2	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	135
1.18.2.3	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	136
1.18.2.4	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	136
2.	PÉNZÜGYI SZÁMVITEL I. (AZ EGYES MÉRLEGCSOPORTOK SZÁMVITELE)	141
2.1	Tárgyi eszközök.....	141
2.1.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	141
2.1.1.1	Mérlegtételek, fogalmak	141
2.1.1.2	Tárgyi eszközök csoportosítása	142
2.1.2	Tárgyi eszközök értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások.....	142
2.1.2.1	Értékelés a tárgyi eszközök bekerülésekor.....	143
2.1.2.2	Értékelés a tartós használat során	145
2.1.2.3	Értékelés a számviteli nyilvántartásokból történő kivezetéskor.....	150
2.1.3	A tárgyi eszközök állománynövekedései és állománycsökkenései, valamint azok könyvviteli elszámolása.....	150
2.1.3.1	Tárgyi eszközök állománynövekedéseivel kapcsolatos elszámolások	151
2.1.3.2	Tárgyi eszközök állománycsökkenéseivel kapcsolatos elszámolások	160
2.1.4	A tárgyi eszközök állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata.....	166
2.2	Vásárolt készletek.....	167
2.2.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	167
2.2.1.1	Mérlegtételek, fogalmak	167
2.2.1.2	Csoportosítás.....	167

2.2.2	Vásárolt készletek értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások	169
2.2.2.1	<i>Értékelés a vásárolt készletek bekerülésekor</i>	169
2.2.2.2	<i>Értékelés a számviteli nyilvántartásokból történő kivezetéskor</i>	170
2.2.2.3	<i>Vásárolt készletek mérlegértékének megállapítása</i>	170
2.2.3	Nyilvántartási lehetőségek és főkönyvi elszámolás	172
2.2.3.1	<i>Anyagok</i>	172
2.2.3.2	<i>Kereskedelmi áruk</i>	181
2.2.3.3	<i>Betétdíjas göngyölegek</i>	187
2.2.3.4	<i>Közvetített szolgáltatások</i>	190
2.2.4	A vásárolt készletek állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	190
2.3	Pénzeszközök	191
2.3.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	191
2.3.1.1	<i>Csoportosítás</i>	191
2.3.2	Pénzeszközök értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások	191
2.3.2.1	<i>Értékelés a pénzeszközök bekerülésekor</i>	192
2.3.2.2	<i>Értékelés a számviteli nyilvántartásokból történő kivezetéskor</i>	193
2.3.2.3	<i>Pénzeszközök fordulónapra vonatkozó értékelése</i>	197
2.3.3	Pénzeszközökkel kapcsolatos gazdasági események főkönyvi elszámolása	200
2.3.4	A pénzeszközök állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	202
2.4	Követelések és követelés jellegű tételek	202
2.4.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	202
2.4.1.1	<i>Mérlegtételek, fogalmak</i>	202
2.4.1.2	<i>Csoportosítás</i>	204
2.4.2	A követelések értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások	205
2.4.2.1	<i>Állománynövekedések</i>	205
2.4.2.2	<i>Állománycsökkenések</i>	206
2.4.2.3	<i>Mérlegérték megállapítása</i>	207
2.4.3	Nyilvántartás és főkönyvi elszámolás	210
2.4.3.1	<i>Termékértékesítésből, szolgáltatás nyújtásból származó követelések (vevők)</i>	210
2.4.3.2	<i>Váltókövetelésekkel kapcsolatos elszámolások</i>	216
2.4.3.3	<i>Adott előlegek elszámolása</i>	221
2.4.3.4	<i>Egyéb követelések elszámolása</i>	222
2.4.4	Az követelések állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	224
2.5	Kötelezettségek	224
2.5.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	224
2.5.1.1	<i>Mérlegtételek, fogalmak</i>	224
2.5.1.2	<i>Csoportosítás</i>	227
2.5.2	A kötelezettségek értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások	228
2.5.2.1	<i>Állománynövekedések</i>	228
2.5.2.2	<i>Állománycsökkenések</i>	229
2.5.2.3	<i>Mérlegérték megállapítása</i>	229

2.5.3	Nyilvántartás és főkönyvi elszámolás	230
2.5.3.1	<i>Hitel-, kölcsöntartozások, tartozások kötvénykibocsátásból</i>	230
2.5.3.2	<i>Szállítók</i>	234
2.5.3.3	<i>Vevőtől kapott előlegek</i>	236
2.5.3.4	<i>Váltótartozások</i>	238
2.5.3.5	<i>Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i>	241
2.5.4	A kötelezettségek állomány változását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	250
2.6	Immateriális javak.....	251
2.6.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	251
2.6.1.1	<i>Mérlegtételek, fogalmak</i>	251
2.6.1.2	<i>Csoportosítás</i>	252
2.6.2	Immateriális javak értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások.....	252
2.6.2.1	<i>Értékelés az immateriális javak bekerülésekor</i>	253
2.6.2.2	<i>Értékelés a tartós használat során</i>	254
2.6.2.3	<i>Értékelés a számviteli nyilvántartásokból történő kivezetéskor</i>	258
2.6.3	Immateriális javakhoz kapcsolódó mérlegtételek számvitele.....	258
2.6.3.1	<i>Alapítás-átszervezés aktivált értéke</i>	258
2.6.3.2	<i>Kísérleti fejlesztés aktivált értéke</i>	260
2.6.3.3	<i>Vagyoni értékű jogok és szellemi termékek</i>	263
2.6.3.4	<i>Üzleti vagy cégérték</i>	269
2.6.4	Az immateriális javak állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	272
2.7	Saját tőke	272
2.7.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	272
2.7.1.1	<i>Mérlegtételek, fogalmak</i>	272
2.7.1.2	<i>Saját tőkével kapcsolatos szükséges alapfogalmak, kategóriák</i>	274
2.7.2	Számviteli kezelés.....	274
2.7.2.1	<i>A saját tőke védelmével kapcsolatos törvényi előírások</i>	274
2.7.2.2	<i>Jegyzett tőke</i>	281
2.7.2.3	<i>Jegyzett, de még be nem fizetett tőke</i>	287
2.7.2.4	<i>Tőketartalék</i>	288
2.7.2.5	<i>Eredménytartalék</i>	290
2.7.2.6	<i>Lekötött tartalék</i>	292
2.7.2.7	<i>Értékelési tartalék értékhelyesbítésből</i>	295
2.7.2.8	<i>Adózott eredmény</i>	296
2.8	Befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok	297
2.8.1	Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	297
2.8.1.1	<i>Mérlegtételek, fogalmak</i>	297
2.8.1.2	<i>Befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok csoportosítása, minősítése</i>	299
2.8.2	Értékpapírok értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások.....	301
2.8.2.1	<i>Állománynövekedések</i>	301
2.8.2.2	<i>Állománycsökkenések</i>	304
2.8.2.3	<i>Mérlegérték megállapítása</i>	304

2.8.3 Nyilvántartás és főkönyvi elszámolás	309
2.8.3.1 Részesedés, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vásárlás	309
2.8.3.2 Gazdasági társaság alapítása, tőkeemelése során szerzett részesedés (pénzeszköz, illetve apport átadás útján)	310
2.8.3.3 Apportként átvett részesedés, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	311
2.8.3.4 Térítés nélkül átvett, ajándékként, hagyatékként kapott, többletként fellelt részesedés, értékpapír	312
2.8.3.5 Állománycsökkenések jogcímenként	313
2.8.3.6 Visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek	321
2.8.3.7 A tulajdoni részesedést jelentő befektetések hozamának kapott (osztalék) elszámolása	322
2.8.3.8 A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok hozamának elszámolása	322
2.8.3.9 Diszkont értékpapírokkal kapcsolatos speciális elszámolások	323
2.8.4 Értékpapírok állományváltozását kiváltó gazdasági események eredménykimutatás kapcsolata	325
2.9 Időbeli elhatárolások	326
2.9.1 Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	326
2.9.2 Az időbeli elhatárolások fajtái és az egyes fajták könyvviteli elszámolása	328
2.9.2.1 „Klasszikus” időbeli elhatárolások	328
2.9.2.1.1 Bevételek aktív időbeli elhatárolása	328
2.9.2.2 „Speciális” időbeli elhatárolások	335
2.10 Céltartalékok	343
2.10.1 Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	343
2.10.1.1 Mérlegtételek, fogalmak	343
2.10.1.2 Csoportosítás	344
2.10.2 Céltartalékok fajtái, számviteli elszámolás és az eredménykimutatás kapcsolat	344
2.10.2.1 Céltartalékok a várható kötelezettségekre	344
2.10.2.2 Céltartalékok a jövőbeni költségekre	345
2.10.2.3 A várható kötelezettségekre és a jövőbeni költségekre képzett céltartalékok számviteli elszámolása és eredménykimutatás kapcsolatuk	345
2.10.2.4 Nem realizált árfolyamvesztés elhatárolása miatt képzett céltartalék	345
2.11 Saját termelésű készletek	350
2.11.1 Saját termelésű készletek	350
2.11.1.1 Fogalmak, kapcsolódó mérlegtételek, csoportosítások, alapértelmezések	350
2.11.2 Termelési és értékesítési folyamat számvitele	350
2.11.2.1 Termelési és értékesítési folyamattal kapcsolatos gazdasági események megjelenítése az eredménykimutatásban	351
2.11.2.2 Termelési és értékesítési folyamat könyvviteli elszámolásával kapcsolatos törvényi előírások	353
2.11.2.3 Termelési és értékesítési folyamat elszámolásának lehetséges módszerei	356
2.11.2.4 „Egy kis” önköltségszámítás	357
2.11.2.5 Leltáreltérések	360
2.11.2.6 Értékelés	361
2.11.2.7 Mérlegérték megállapítása	362

2.11.3 Nyilvántartási lehetőségek és a főkönyvi elszámolás	362
2.11.3.1 Összköltség eredménykimutatás, kizárólag költségnem elszámolás	364
2.11.3.2 Forgalmi eredménykimutatás, elsődleges költséghely-költségviselő, másodlagos költségnem elszámolás	367
2.11.3.3 Forgalmi eredménykimutatás, elsődleges költségnem, másodlagos költséghely-költségviselő elszámolás	369
2.11.3.4 Speciális elszámolások	369
3. PÉNZÜGYI SZÁMVITEL II. (BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSA).....	381
3.1 Az eredménykimutatás	381
3.1.1 Eredménykimutatás célja, általános jellemzői	381
3.1.2 Eredménykimutatás felépítése, szerkezete	381
3.1.3 Eredménykimutatás sorainak tartalma	381
3.1.3.1 Az összköltség eljárással készült eredménykimutatás sorainak tartalma.....	381
3.1.3.2 Forgalmi költség eljárással készült eredménykimutatás tételei az üzemi (üzleti) tevékenység eredményéig	405
3.2 A könyvviteli zárlat munkafázisai és a beszámoló összeállításának folyamata	406
3.2.1 A tárgyidőszakhoz kapcsolódó bizonylatok teljes körű beszerzése, előállítása.....	407
3.2.2 A mérlegkészítés időszakában könyvelt tárgyét érintő gazdasági események rendszerezése ...	407
3.2.3 A mérlegkészítés időszakának „típus” elszámolásai.....	409
3.2.3.1 A tárgyhót követő hó 15-éig, illetve tárgynegyedét követő hó végéig rögzítendő tételek	409
3.2.3.2 „Klasszikus” időbeli elhatárolásokkal kapcsolatos elszámolások	410
3.2.3.3 Céltartalékkal kapcsolatos elszámolások	412
3.2.3.4 Leltározás, leltár és a leltáreltérésekkel összefüggő elszámolások	412
3.2.3.5 Az eszközök és források fordulónapra vonatkozó értékelése és az értékeléssel kapcsolatos elszámolások	417
3.2.3.5.1 Immateriális javak és tárgyi eszközök fordulónapra vonatkozó értékelése	417
3.2.3.5.2 Készletek fordulónapra vonatkozó értékelése.....	419
3.2.3.5.3 Pénzeszközök fordulónapra vonatkozó értékelése.....	421
3.2.3.5.4 Követelések és követelés jellegű tételek fordulónapra vonatkozó értékelése	421
3.2.3.5.5 Részesedések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok fordulónapra vonatkozó értékelése.....	425
3.2.3.5.6 Kötelezettségek fordulónapra vonatkozó értékelése	429
3.2.3.5.7 Értékhelyesbítés.....	430
3.2.3.5.8 A külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek fordulónapra vonatkozó értékelése.....	432
3.2.3.6 Adók, bérek és járulékok.....	434
3.2.3.7 „Főkönyvi kivonat 1”	435
3.2.3.8 Könyvviteli zárlattal kapcsolatos klasszikus elszámolások.....	436
3.2.3.8.1 Költség- és eredményszámlák rendezése.....	436
3.2.3.8.2 Az eredményfelosztáshoz kapcsolódó számviteli feladatok	438
3.2.3.9 „Főkönyvi kivonat 2”	441

3.2.3.10	Végleges beszámoló elkészítése.....	444
3.2.3.11	A mérlegszámlák zárása	458
3.2.4	Az üzleti év nyitásával kapcsolatos számviteli feladatok.....	459
3.2.5	A Számviteli Cash-flow kimutatás	461
3.2.5.1	A Számviteli törvény cash flow-kimutatásáról általánosságban	461
3.2.5.2	A Számviteli törvény cash flow-kimutatásának összeállítása.....	464
3.3	Ellenőrzés, önellenőrzés.....	479
3.3.1	Ellenőrzés célja, szükségessége általánosságban	479
3.3.2	Ellenőrzés számviteli értelmezése	479
3.3.3	Számviteli ellenőrzés megállapításai	479
3.3.3.1	Hibák és hibahatások általánosságban	480
3.3.3.2	Hibák és hibahatások rendszerezése a számviteli kezelés szempontjából	481
4.	VAGYONI, PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMI HELYZET ELEMZÉSE.....	487
Bevezetés	487	
4.1	A mérleg elemzése	487
4.1.1	Vagyoni helyzet elemzése	487
4.1.1.1	Eszköz- és forrásállomány összetételének elemzése.....	487
4.1.1.2	Vagyoni helyzet elemzése mutatószámokkal.....	488
4.1.1.3	Egyéb mutatószámok.....	489
4.1.2	Pénzügyi helyzet elemzése	489
4.1.2.1	Adósságállomány elemzése.....	489
4.1.2.2	Rövid távú pénzügyi helyzet (likviditás) elemzése	490
4.2	Az eredménykimutatás elemzése.....	490
4.2.1	Jövedelmezőségi mutatók	491
4.2.2	Hatékonyági mutatók	493
4.2.3	Eredmény/részeredmények közötti összefüggések	493
5.	PÉNZFORGALMI NYILVÁNTARTÁSOK	495
6.	SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK.....	499
6.1	Gazdasági társaságok alapítása	499
6.1.1	Gazdasági társaságok alapításának általános összefüggései, szabályai	499
6.1.2	Az előtársaság beszámolási kötelezettsége	503
6.2	Gazdasági társaságok megszűnésének számvitele	504
6.2.1	Jogutóddal történő megszűnés: az átalakulás, egyesülés, szétválás számvitele	505
6.2.1.1	Az átalakulás, egyesülés, szétválás általános szabályai	505
6.2.1.2	A gazdasági társaságok átalakulásának, egyesülésének és szétválásának folyamata	509
6.2.1.3	Az átalakulás, egyesülés és szétválás számviteli teendői	514
6.2.1.4	Összefoglaló feladatok	536
6.2.2	Gazdasági társaságok jogutód nélküli megszűnése.....	546
6.2.2.1	A jogutód nélküli megszűnések általános szabályai	546
6.2.2.2	A végelszámolás számviteli feladatai	547
6.2.2.3	A felszámolási eljárás számviteli feladatai	553

6.3 Devizanemek közötti áttérés.....	559
6.3.1 Deviza könyvvezetési lehetőségek a számviteli törvény alapján.....	559
6.3.2 Devizaáttérés esetei	561
6.3.3 Devizaáttérés folyamata	562
6.3.4 Az átszámítás szabályai.....	563
6.3.4.1 <i>Az átszámítással kapcsolatos alapfogalmak és az átszámítással kapcsolatos általános szabályok.....</i>	563
6.3.4.2 <i>Az átszámítás szabályai forintről devizára történő áttérés esetén.....</i>	564
6.3.4.3 <i>Az átszámítás szabályai devizáról forintra történő áttérés esetén.....</i>	566
6.3.4.4 <i>Az átszámítás szabályai devizáról devizára történő áttérés esetén .....</i>	567
6.3.4.5 <i>Az átszámítási különbségek számviteli kezelése és kapcsolata a társasági adóval...569</i>	
6.3.4.5.1 Pénzügyi instrumentumok átszámítási különbségei	569
6.3.4.5.2 Jegyzett tőke átszámítási különbsége.....	570
7. KONSZOLIDÁLÁS MÓDSZERTANA.....	575
8. MIKROGAZDÁLKODÓI EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ	587
8.1 Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítésének feltételei az Szt. szerint.....	587
8.2 Könyvvezetési kötelezettség	588
8.3 Számviteli alapelvek.....	588
8.4 A Mikrogazdálkodói beszámoló	588
8.5 A mérleg tételeinek tartalma	589
8.6 Értékelésre vonatkozó szabályok a kormányrendelet szerint.....	590
8.7 Sajátos szabályok	592
8.8 Áttérés mikrogazdálkodói beszámolóra	593
IRODALOMJEGYZÉK.....	596

Előszó

Kedves Olvasó!

Ön bizonyára valamilyen fórumon (tanfolyami képzésben vagy felsőoktatási intézményben) most kezd ismerkedni – netán újra ismerkedni – a számvittel.

Tankönyvünk elsősorban az új rendszerű Mérlegképes könyvelői képzés számvitel követelménymoduljaihoz („Könyvviteli ismeretek”, „Pénzügyi számvitel”, „Pénzügyi kimutatások összeállítása, elemzése és ellenőrzése”) kapcsolódó – kötelező tematika szerinti – ismeretanyag feldolgozását célozta meg.

„Útbaigazítás”

Tankönyvünk hétköznapi nyelvezetével, részletes és körültekintő magyarázataival, kidolgozott példáival és esettanulmányaival, a szakmai igényesség mentén készített rendszerezéseivel és a jól átgondolt ábráival segít eligazodni a számvitel sokszor eltúlzottan szövevényesnek gondolt útvesztőjében.

A gyakorlatorientált feldolgozás pedig lehetővé teszi, hogy az ismeretek elsajátítását követően Ön gyorsan képes lesz a mindennapi gyakorlati munka elvégzésére is.

A tankönyvben kidolgozott példákban és esettanulmányokban a **GAZDASÁGI ESEMÉNYEK KÖNYVELÉSÉT a főkönyvi számlák „egy lehetséges számlatükör szerinti” számlaszámának ÉS A FŐKÖNYVI SZÁMLA MEGNEVEZÉSÉNEK FELTÜNTETÉSÉVEL KÖZÖLTÜK**, ezáltal minden gazdasági esemény könyvelése esetében az érintett mérleg-, illetve eredménykimutatás sor is jól beazonosítható.

A főkönyvi számlák elnevezése az éves beszámoló mérlegének és eredménykimutatásának egyes sorai figyelembe vételével történt.

Jó tanulást és sikeres vizsgát kívánunk!

A szerzők

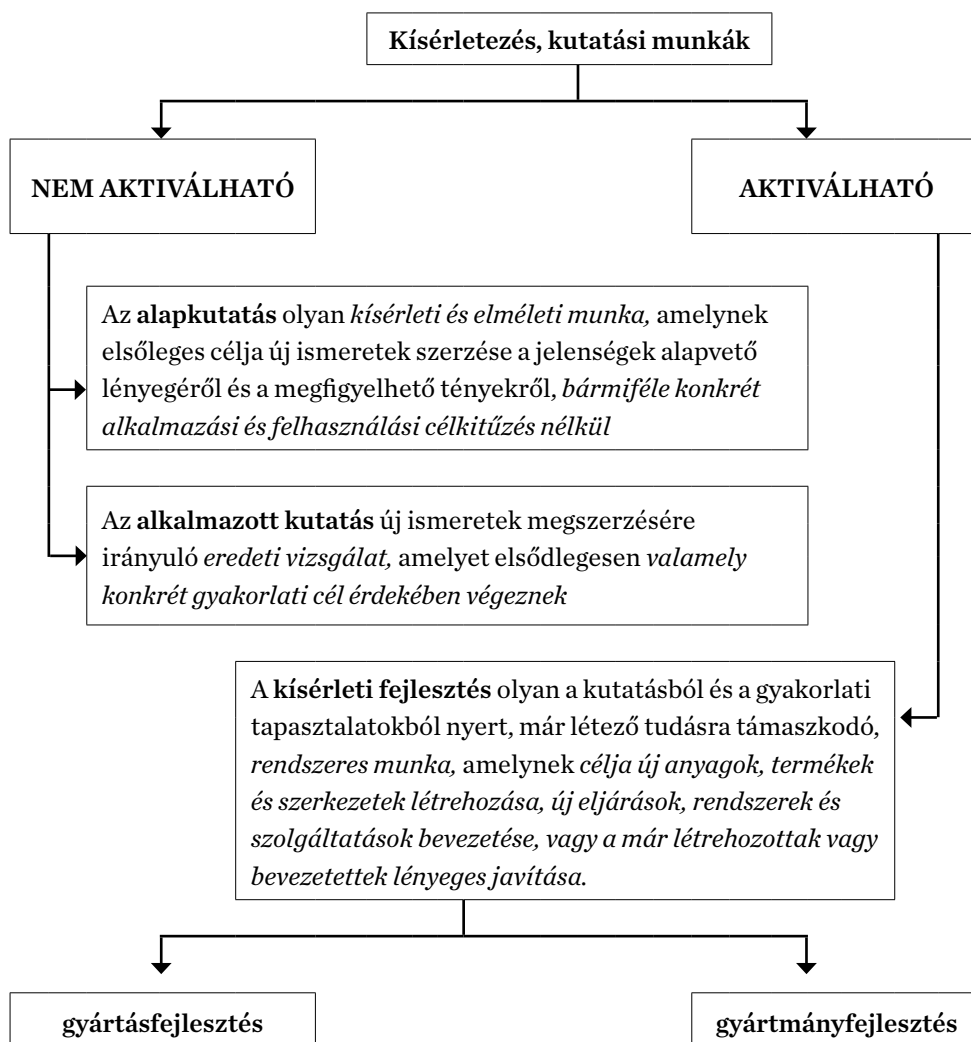
kimutatni. Éppen ezért pontosan ezt a „többleteredményt” kell az eredménytartalékból a lekötött tartalékba átvezetni.

2.6.3.2 Kísérleti fejlesztés aktivált értéke

A kísérletezési és kutatási munkákat három fő csoportba lehet rendezni:

- *alapkutatás,*
- *alkalmazott kutatás és*
- *kísérleti fejlesztés.*

Az *alapkutatás* tiszta elméleti munkát jelent és esetében semmiféle tevékenység nem nevesíthető, amely biztosítaná későbbi megtérülését, így az ilyen költségek az immateriális javak között **nem aktiválhatók**. Az *alkalmazott kutatás* részben elméleti, részben gyakorlati tevékenység. Bár az alkalmazott kutatás konkrétan nevesített gyakorlati cél érdekében folytatott tevékenység, az alkalmazott kutatás költségei **nem aktiválhatók**. A *kísérleti fejlesztés*, a három kutatási tevékenység közül a legközelebb áll a konkrét gyakorlathoz. A kísérleti fejlesztés során felmerült költségekről már valószínűsíthető, hogy a kísérleti fejlesztés eredményéből meg is térülnek, ezért az ilyen költségek kísérleti fejlesztés aktivált értékeként **aktiválhatók**.

A kísérleti fejlesztés lehet **befejezett** vagy **befejezetlen**. A megkülönböztetés a számviteli elszámolást tekintve is lényeges, mivel *a befejezetlen kísérleti fejlesztés értéke után az összemérés elvével összhangban terv szerinti értékcsökkenést nem lehet elszámolni*, mert jövőbeli megtérülése még bizonytalan. **Fontos!** A befejezetlen kísérleti fejlesztés aktivált értékében nem csak a kísérleti fejlesztés többletköltségei vannak benne, hanem azon termékek közvetlen költségei is, amelyeket csak később a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a *készletek, tárgyi eszközök, szellemi termékek* között állományba venni, a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével.

Ha a vállalkozás a kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költséget aktiválja, akkor a kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költségek nem a „fejlesztéshez” kapcsolódó időszak, hanem – a vállalkozás számviteli politikájának megfelelően – a kísérleti fejlesztés sikeres „befejezését” követő időszak (maximum 5 év) eredményét csökkentik. Ebben az esetben a kapcsolódó költségek immateriális jószágként (kísérleti fejlesztés aktivált értékeként) kerülnek kimutatásra, majd az esetleges sikeres lezárást követően az aktivált költségek a követő időszakban terv szerinti értékcsökkenésként kerülnek elszámolásra az eredmény terhére. *Ezzel a megoldással a kísérleti fejlesztés költségei nem a „fejlesztés” időszakához tartozóan kerülnek elszámolásra, hanem az összemérés elvének megfelelően a fejlesztés sikeres lezárását követő „megtérülési” időszakok bevételeivel szemben jelennek meg a számviteli nyilvántartásokban. Ha a vállalkozás a kapcsolódó költségek aktiválása mellett dönt, akkor a kísérleti fejlesztés aktivált értékének le nem írt összege osztalékfizetési korlátot jelent*, ezért az aktivált költségeket az eredménytartalékból a lekötött tartalékba át kell vezetni:

T 413. Eredménytartalék – K 414. Lekötött tartalék

Az eredménytartalék kötelező lekötése miatt a vállalkozás tulajdonosai a saját döntés eredményeként kimutatott többleteredményt⁷⁰ osztalékként, részesedésként nem tudják kivonni a vállalkozásból.

A kísérleti fejlesztés lezárását követően a korábban aktivált költségek „sorsa” a fejlesztés eredményétől (eredményességétől) függően a következőkben rendszerezett variációk szerint alakulhat. *(A rendszerezés kizárólag a legtipikusabb variációkat mutatja be.)* A két legtipikusabb variáció bemutatásának felvezetéseként nézzük meg a kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költségek elszámolását (természetesen abban az esetben, ha a költségek aktiválásra kerülnek)!

1a. Kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos saját költségek elszámolása⁷¹:

T 51-57. Költségnemek – K 1-4. Eszközök/Források

1b. Kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költségek aktiválása:

T 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke – K 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke

1c. Eredménytartalék lekötése:

T 413. Eredménytartalék – K 414. Lekötött tartalék

1. variáció

A kísérleti fejlesztés sikertelensége miatt terven felüli értékcsökkenési leírásként kerülnek elszámolásra a korábban aktivált tételek. Ebben az esetben a könyvviteli elszámolás a következőképpen alakul:

2a. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása:

T 866. Egyéb ráfordítások – K 1182. Kísérleti fejlesztés terven felüli értékcsökkenése

2b. Eredménytartalék „felszabadítása” (A korábban lekötött eredménytartalékot a lekötött tartalékból vissza kell vezetni az eredménytartalékba, hiszen osztalékfizetési korlátot a kísérleti fejlesztés aktivált értékének le nem írt része jelent.):

T 414. Lekötött tartalék – K 413. Eredménytartalék

⁷⁰ Amennyiben a kísérleti fejlesztés költségei aktiválásra kerülnek, a kísérlet, fejlesztés évének eredménye magasabb lesz.

⁷¹ A kísérleti fejlesztéssel kapcsolatosan külső megbízott által számlázott tételeket a levonható előzetesen felszámított áfa nélküli összegben közvetlenül a 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke számlára kell könyvelni:

T 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke – K 454. Szállítók ÉS

T 466. Előzetesen felszámított áfa – K 454. Szállítók

2. variáció

A kísérleti fejlesztés sikeresen zárul. A korábban aktivált költségek egy része „valamilyen más eszköz” (Legyen most szellemi termék! = Például egy új technológiai eljárás került kidolgozásra!) értékében aktiválható. A költségek másik része, mint befejezett kísérleti fejlesztés marad a számviteli nyilvántartásokban. A befejezett kísérleti fejlesztés után azonban már terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni.

2a. Szellemi termék állományba vétele:

T 114. Szellemi termékek – *K 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke*

2b. Eredménytartalék „felszabadítása” (A korábban lekötött eredménytartalékból a szellemi termék aktivált értékének megfelelő összegben a lekötött tartalékból vissza kell vezetni az eredménytartalékba, hiszen osztalékfizetési korlátot a kísérleti fejlesztés aktivált értékének le nem írt része jelent. Jelen esetben pedig a szellemi termékek értéke a korábban aktivált költségeket csökkenti.):

T 414. Lekötött tartalék – *K 413. Eredménytartalék*

3a. Befejezett kísérleti fejlesztés terv szerinti értékcsökkenésének elszámolása:

T 571. Értékcsökkenési leírás – *K 1192. Kísérleti fejlesztés terv szerinti értékcsökkenése*

3b. Eredménytartalék „felszabadítása” (A korábban lekötött eredménytartalékból az elszámolt terv szerinti értékcsökkenés összegben a lekötött tartalékból vissza kell vezetni az eredménytartalékba, hiszen osztalékfizetési korlátot a kísérleti fejlesztés aktivált értékének le nem írt része jelent.):

T 414. Lekötött tartalék – *K 413. Eredménytartalék*

PÉLDA**Kísérleti fejlesztés**

A „Kísérletező” NyRt gyártásfejlesztésével kapcsolatosan a tárgyévben 1 000 E Ft közvetlen költség merült fel.

a) variáció A fejlesztés sikeresen zárult. 1 db 800 E Ft kalkulált költségű prototípust állományba vettek. A téma szellemi terméként hasznosul a jövőben.

b) variáció A fejlesztés sikertelenül zárult.

c) variáció A fejlesztés még a következő évben is folytatódik.

1. A felmerült költségek elszámolása:

T 5. Költségnemek – *K 1-4. Eszközök, források* 1 000

2. A kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költségek aktiválása:

T 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke – *K 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke* 1 000

3. Lekötött tartalék képzése:

T 413. Eredménytartalék – *K 414. Lekötött tartalék* 1 000

a) variáció

4. A létrehozott prototípus elszámolása:

T 114. Szellemi termékek – *K 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke* 800

5. Lekötött tartalék visszavezetése:

T 414. Lekötött tartalék – *K 413. Eredménytartalék* 800

Befejezett kísérleti fejlesztés aktivált értéke: 200 E Ft

b) variáció

6. A sikertelen fejlesztés bekerülési értékének elszámolása terven felüli értékcsökkenésként:

T 866. Egyéb ráfordítások – *K 118. Immateriális javak terven felüli écs.* 1 000

7. A nullára leírt eszköz kivezetése a nyilvántartásból:

T 118. Immateriális javak terven felüli écs. – *K 112. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke* 1 000

8. Lekötött tartalék visszavezetése:

T 414. Lekötött tartalék – *K 413. Eredménytartalék* 1 000

c) variáció

A fejlesztés még a következő évben is folytatódik. Nincs teendő!

2.6.3.3 Vagyoni értékű jogok és szellemi termékek

A vagyoni értékű jogok és a szellemi termékek állománynövekedéseinek és állománycsökkenésének könyvviteli elszámolása rokon vonásokat mutat, ezért számviteli elszámolásukat jelen részfejezetben közösen tárgyaljuk.

2.6.3.3.1 Vagyoni értékű jogok

A vagyoni értékű jogok között olyan jogok kerülnek kimutatásra, amelyek **legfontosabb ismérvei**, hogy

- *nem tulajdonjogok,*
- *tartósan* szolgálják a vállalkozási tevékenységet,
- *nem ingatlanhoz kapcsolódnak* és
- *ellenértékük a szerződés alapján előre* és nem a későbbi folyamatos működés során *kerül kifizetésre.*

Fajtai:

- Ingatlanhoz nem kapcsolódó
  - bérleti jog,
  - koncessziós jog,
  - használati jog,
  - vagyonkezelői jog.
- Egyéb vagyoni értékű jogok: játékjog, licencek, szellemi termékek felhasználói joga, egyéb jogok.

A vagyoni értékű jogoknál az értékelésnél bemutatott részfejezetben bemutatott bekerülési jogcímek mindegyike előfordulhat, kivéve értelemszerűen a saját előállítást.

2.6.3.3.2 Szellemi termékek

Az alább felsorolt szellemi termékek függetlenül attól, hogy azt vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve használatba vették-e azokat vagy sem, a szellemi termékek között kerülnek kimutatásra.

Szellemi termékek közé sorolandók:

- az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),
- a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek),
- a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak,
- függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

A szellemi termékeknél az értékelésnél bemutatott részfejezetben bemutatott bekerülési jogcímek mindegyike előfordulhat. Abban az esetben, ha a szellemi termék előállítása (fejlesztése) több üzleti éven keresztül történik, akkor a közvetlen költségeket először, mint kísérleti fejlesztés kell kimutatni, majd a befejezést követően kell a szellemi termékek közé átvezetni. Abban az esetben, ha a közvetlen költségek aktiválása közvetlenül a szellemi termékek közé történik, akkor az elszámolás az alábbiakban bemutatottak alapján történik.

1. A felmerült költségek elszámolása:

T 5. Költségnemek – *K 1-4. Eszközök, források*

2. A kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos költségek aktiválása:

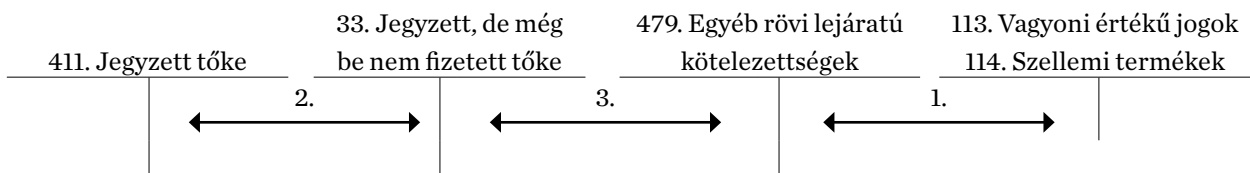
T 114. Szellemi termékek – *K 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke*

Fontos! A szellemi termékek felhasználói jogát a vagyoni értékű jogok között és nem a szellemi termékek-nél kell kimutatni.

2.6.3.3.3 Vagyoni értékű jogok és szellemi termékek könyvviteli elszámolása

A vagyoni értékű jogok és szellemi termékek vásárlása, a terv szerinti értékcsökkenés és a terven felüli értékcsökkenés gazdasági eseményeinek könyvviteli elszámolásával jelen fejezet „Immateriális javak értékelése és az értékeléssel kapcsolatos számviteli elszámolások” című részfejezetében már foglalkoztunk. A szellemi termékek előállításának könyvviteli elszámolását az előzőekben mutattuk be. Az egyéb **leggyakoribb állománynövekedések és állománycsökkenések** könyvviteli elszámolása a tárgyi eszközökkel kapcsolatos állománynövekedések és állománycsökkenések könyvviteli elszámolásának analógiájára történik, de az ezekhez a mozgásjogcímekekhez tartozó elszámolásokat a következőkben foglaljuk össze.

Apportként átvett vagyoni értékű jogok, szellemi termékek főkönyvi elszámolása

1. Az apportként átvett eszköz bekerülési értékének állományba vétele.

T 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek – K 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

Kapcsolódó tétel: áfa elszámolása az apport érték után, ha az áfa törvény értelmében áfa fizetési kötelezettség keletkezik az átadónál:

T 466. Előzetesen felszámított áfa – K 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

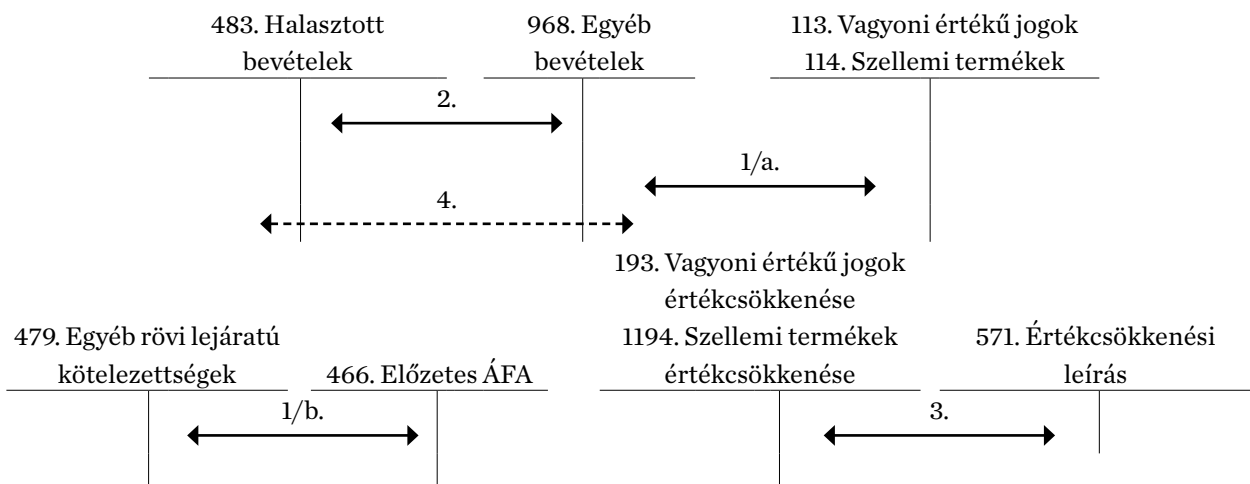
2. A jegyzett tőke állományba vétele cégbírósi bejegyzéssel egyidejűleg.

T 33. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke – K 411. Jegyzett tőke

3. Rendező tétel elszámolása.

T 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek – K 33. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke

Vagyoni értékű jogok, szellemi termékek térítés nélküli átvételének főkönyvi elszámolása

1/a. Az átvett eszköz állományba vétele piaci értéken.

T 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek – K 968. Egyéb bevételek

1/b. A kapcsolódó áfa elszámolása.

T 466. Előzetesen felszámított áfa – K 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség

2. A egyéb bevétel időbeli elhatárolása.

T 968. Egyéb bevételek – K 483. Halasztott bevételek

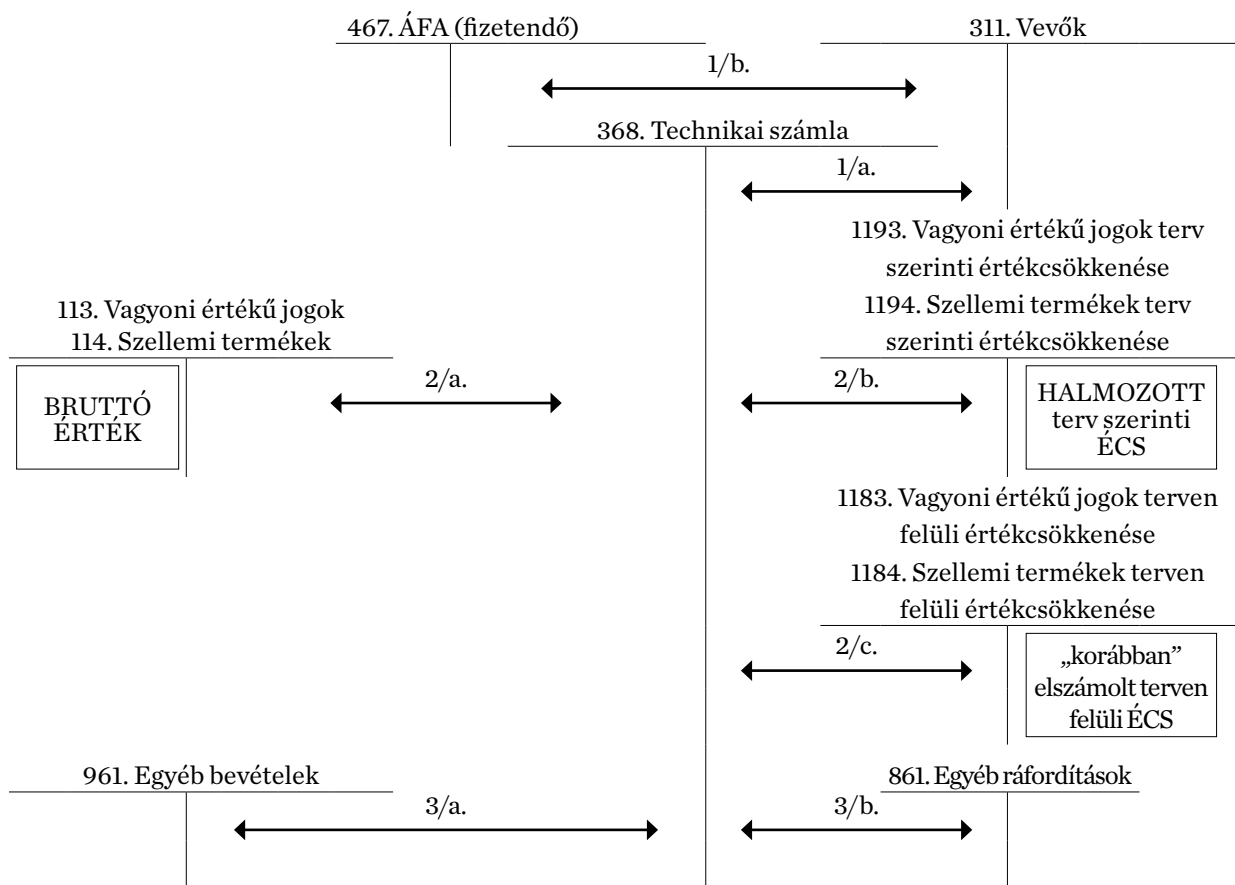
3. A tárgyidőszaki terv szerinti értékcsökkenés elszámolása.

T 571. Értékcsökkenési leírás – K 1193. Vagyoni...écs-e/1194. Szellemi termékek écs-e

4. A terv szerinti értékcsökkenéssel arányos időbeli elhatárolás feloldása.

T 483. Halasztott bevételek – K 968. Egyéb bevételek

Vagyoni értékű jogok, szellemi termékek értékesítésének főkönyvi elszámolása

1/a. ÁFA nélküli eladási ár

T 311. Vevők – K 368. Technikai számla

1/b. Fizetendő ÁFA

T 311. Vevők – K 467. Fizetendő áfa

2/a. Könyv szerinti bruttó érték kivezetése

T 368. Technikai számla – K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek

2/b. Halmozott értékcsökkenés kivezetése

T 1193. Vagyoni...écs-e/1194. Szellemi... écs-e – K 368. Technikai számla

2/c. Terven felüli értékcsökkenés kivezetése

T 1183. Vagyoni...écs-e/1184. Szellemi... écs-e – K 368. Technikai számla

3/a. Különbözet elszámolása (ha az értékesítés eredményhatása nyereség/pozitív jellegű):

T 368. Technikai számla – *K 961. Egyéb bevételek*

3/b. Különbözet elszámolása (ha az értékesítés eredményhatása veszteség/negatív jellegű):

T 861. Egyéb ráfordítások – *K 368. Technikai számla*

VAGY

2/a. Könyv szerinti nettó érték kivezetése

T 368. Technikai számla – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/b. Halmozott értékcsökkenés kivezetése

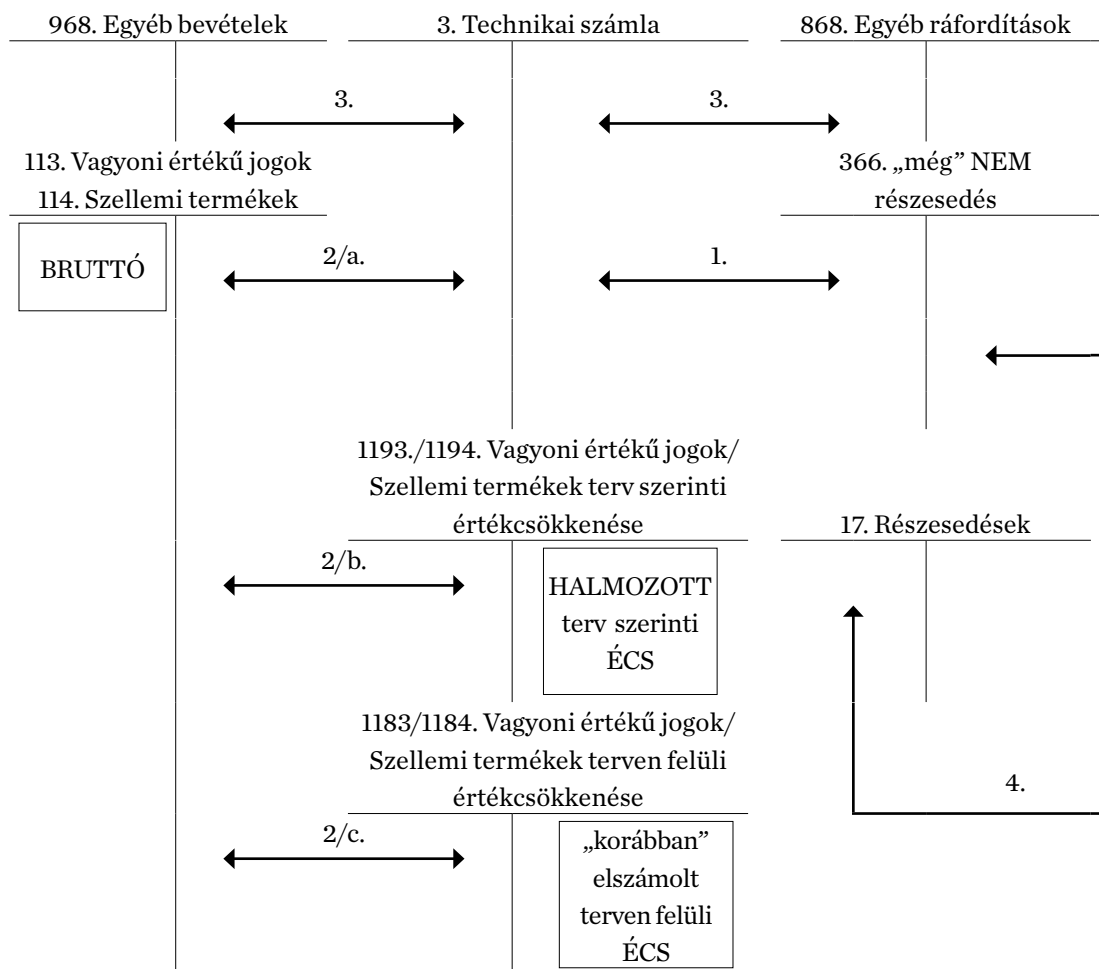
T 1193. Vagyoni...écs-e/1194. Szellemi... écs-e – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/c. Terven felüli értékcsökkenés kivezetése

T 1183. Vagyoni...écs-e/1184. Szellemi... écs-e – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

Megjegyzés: A kötelezettség fejében történő vagyoni értékű jogok, szellemi termékek átadása könyvviteli elszámolása az értékesítés könyvviteli elszámolásának analógiájára történik.

Vagyoni értékű jogok, szellemi termékek apportként történő átadásának főkönyvi elszámolása

1. Létesítő okirat szerinti érték elszámolása

T 366. Egyéb követelések – *K 3. Technikai számla*

2/a. Könyv szerinti érték (nettó érték) elszámolása ráfordításként

Technikai számla – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/b. Halmazott értékcsökkenés kivezetése

T 1193. Vagyoni...écs-e/1194. Szellemi... écs-e – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/c. Terven felüli értékcsökkenés kivezetése

T 1183. Vagyoni...écs-e/1184. Szellemi... écs-e – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/d. Kapcsolódó tétel: áfa-elszámolása az apport érték után, ha az áfatv. értelmében áfa-fizetési kötelezettség keletkezik

T 368. „Áfa-követelés” – *K 467. Fizetendő áfa*

VAGY

2/a. Bruttó érték kivezetése

T 3. Technikai számla – *K 113. Vagyoni értékű.../114. Szellemi termékek*

2/b. Halmazott értékcsökkenés kivezetése

T 1193. Vagyoni...écs-e/1194. Szellemi... écs-e – *K 3. Technikai számla*

2/c. Terven felüli értékcsökkenés kivezetése

T 1183. Vagyoni...écs-e/1184. Szellemi... écs-e – *K 3. Technikai számla*

3. "Különbözet" elszámolása (ha a létesítő okirat szerinti érték > könyv szerinti érték)

T 3. Technikai számla – *K 968. Egyéb bevételek*

VAGY

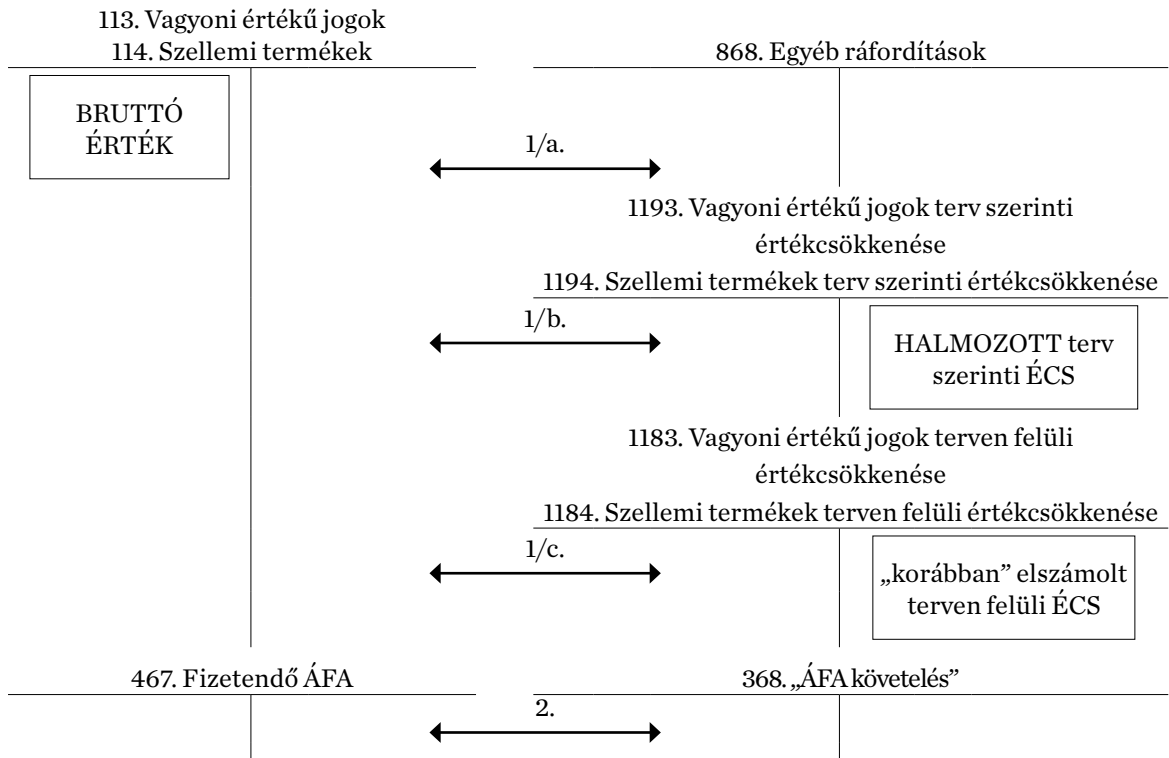
3. "Különbözet" elszámolása (ha a létesítő okirat szerinti érték < könyv szerinti érték)

T 868. Egyéb ráfordítások – *K 3. Technikai számla*

4. A részesedés állományba vétele a cégbírósági bejegyzéskor

T 17. Tartós részesedések – *K 366. Egyéb követelések*

Vagyoni értékű jogok, szellemi termékek térítés nélküli átadásának főkönyvi elszámolása

8.8 Áttérés mikrogazdálkodói beszámolóra

Nyitást követő rendező tételek

A mikrogazdálkodói beszámolót első üzleti évre készítő vállalkozónak az adott üzleti év első napjával a következő **rendező tételeket** kell elszámolnia:

- Az alapítás-átszervezés, a kísérlet fejlesztés aktivált értékének könyv szerinti értékét egyéb ráfordításként elszámolva ki kell vezetni és a kapcsolódó lekötött tartalékot fel kell oldani.

Bruttó érték kivezetése:

T 86. Egyéb ráfordítások

– *K 111., 112. Alapítás-átszervezés/kísérleti fejlesztés aktivált értéke*

Halmazott terv szerinti értékcsökkenés kivezetése:

T 119. Alapítás-átszervezés/kísérleti fejlesztés aktivált értékének értékcsökkenése

– *K 86. Egyéb ráfordítások*

A kapcsolódó lekötött tartalék visszavezetése:

T 413. Eredménytartalék

– *K 414. Lekötött tartalék*

- A kormányrendeletben nem nevesített időbeli elhatárolásokat fel kell oldani.

T 5. Költségek, 8. Ráfordítások, 9. Bevételek

– *K 39. Aktív időbeli elhatárolások*

T 48. Passzív időbeli elhatárolások

– *K 5. Költségek, 8. Ráfordítások, 9. Bevételek*

A mikrogazdálkodói beszámolót első üzleti évre készítő vállalkozó üzleti évének első napján állományban lévő nem realizált árfolyamveszteség elhatárolása miatti halasztott ráfordítást az első üzleti év végén és az azt követő két üzleti évben, három egyenlő részletben is megszüntetheti, ha annak összege az 1 millió forintot meghaladja.

T 87. Pénzügyi műveletek ráfordításai

– *K 393. Halasztott ráfordítások*

- A várható kötelezettségekre kötelező jelleggel képzett céltartalékon kívül a többi céltartalékot meg kell szüntetni.

T 422. Céltartalék a jövőbeni költségekre

– *K 96. Egyéb bevételek*

T 423. Egyéb céltartalékok

– *K 96. Egyéb bevételek*

A kapcsolódó lekötött tartalék feloldása az „A” – „C” különbözet (nem realizált árfolyamkülönbözet és a kapcsolódó céltartalék különbözete) összegében

T 414. Lekötött tartalék

– *K 413. Eredménytartalék*

- A várható kötelezettségekre képzett céltartalék megszüntetése, ha a betéti társaság, a közkereseti társaság, az egyéni cég döntése alapján a várható kötelezettségekre nem képez céltartalékot

T 421. Céltartalék a várható kötelezettségekre

– *K 96. Egyéb bevételek*

- Az értékhelyesbítést és az értékhelyesbítés értékelési tartalékát vissza kell vezetni.

T 4171. Érték helyesbítés értékelési tartaléka

– *K 117, 127, 137, 147, 157, 177. Immateriális javak/Tárgyi eszközök/Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítése*

- A valós értéken történő értékeléssel kapcsolatos különbözeteket meg kell szüntetni

- Az üzleti vagy cégértéket az egyéb ráfordításokkal szemben, illetve a negatív üzleti vagy cégértéket a halasztott bevétel egyéb bevételekkel szemben történő feloldásával ki kell vezetni a nyilvántartásokból.

T 86. Egyéb ráfordítások

– *K 115. Üzleti vagy cégérték*

T 119. Üzleti vagy cégérték terv szerinti értékcsökkenése

– *K 86. Egyéb ráfordítás*

T 483. Halasztott ráfordítások

– *K 96. Egyéb bevételek*

Egyéb áttéréssel kapcsolatos rendelkezések

- A mikrogazdálkodói beszámolót első üzleti évre készítő vállalkozó üzleti évének első napján állományban lévő immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését az állományba vételkor meghatározott módon, az Szt. szabályai szerint kell elszámolni.

- A mikrogazdálkodói beszámolót első üzleti évre készítő **vállalkozó képviselőjére jogosult személynek a mikrogazdálkodói beszámoló választásáról legkésőbb az üzleti év első napjával írásban nyilatkoznia kell.** A nyilatkozatot a bizonylatok megőrzésére vonatkozó határidőig meg kell őrizni.
- Áttérés esetén az addig érvényben lévő **számviteli politikát hatálytalanítani kell,** valamint a **kiegészítő mellékletben utalni kell a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló választására.**
- Az áttérés előtti üzleti év beszámolójában szereplő záró adatok megegyeznek a következő üzleti év nyitó adataival, majd a nyitást követően kell az áttéréshez kapcsolódó rendező tételeket elszámolni.

PÉLDA

Mikrogazdálkodói beszámolóra áttérés

Az „**EGYSZERŰSÍTŐ**” Kft. 2X18. január 1-jével áttér az egyszerűsített éves beszámólóról a **mikro-gazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóra.** A vállalkozás 2X17. december 31-ére készített egyszerűsített éves beszámoló mérlege a következő adatokat tartalmazta (*adatok eFt-ban*):

	2X17.12.31.
A. Befektetett eszközök	29 000
<i>I. Immateriális javak</i>	6 000
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	9 000
<i>III. Befektetett pénzügyi eszközök</i>	14 000
B. Forgóeszközök	20 000
<i>I. Készletek</i>	6 000
<i>II. Követelések</i>	7 000
<i>III. Értékpapírok</i>	4 000
<i>IV. Pénzeszközök</i>	3 000
C. Aktív időbeli elhatárolások	5 000
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	54 000
D. Saját tőke	21 000
<i>I. Jegyzett tőke</i>	6 000
<i>II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)</i>	0
<i>III. Tőketartalék</i>	0
<i>IV. Eredménytartalék</i>	-2 000
<i>V. Lekötött tartalék</i>	12 000
<i>VI. Értékelési tartalék</i>	1 000
<i>VII. Adózott eredmény</i>	4 000
E. Céltartalékok	3 000
F. Kötelezettségek	26 000
<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i>	0
<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>	12 000
<i>III. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>	14 000
G. Passzív időbeli elhatárolások	4 000
FORRÁSOK ÖSSZESEN	54 000